

Værksted

Faget værksted er et helt specielt fag for Ølstrup Friskole.

På Ølstrup Friskole bliver der undervist i faget fra bh.kl. – 7.kl.

Indholdet i faget værksted, findes i fagene natur/teknik, biologi, geografi, historie og samfundsfag.

Arbejdsformen tager udgangspunkt i tværfagligt emnearbejde, hvor alle de tilknyttede fag bliver inddraget.

De forskellige naturvidenskabelige fag, historie og samfundsfag indgår så vidt muligt i alle emneforløb. Enkelte fag vægtes nogle gange mere end de andre for at tilgodese trin og slutmål.

Formål:

Formålet med undervisningen i faget værksted er, at eleverne opnår indsigt i vigtige fænomener og sammenhænge samt udvikler tanker, sprog og begreber om naturen, miljøer, samfundet og historiske sammenhænge. At eleverne udvikler et kronologisk historisk overblik og får forståelse for levevilkår i Danmark og verden omkring os.

Undervisningen skal i vidt omfang bygge på elevernes egne oplevelser, erfaringer, iagttagelser, undersøgelser og eksperimenter og medvirke til, at de udvikler praktiske færdigheder, kreativitet og evne til samarbejde. Undervisningen skal vedligeholde og fremme elevernes glæde ved at beskæftige sig med natur, teknik, livsbetingelser og levevilkår samt deres lyst til at stille spørgsmål og lave undersøgelser både inde og ude.

Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer ved at arbejde med udvikling og sammenhænge i det historiske forløb skal eleverne udbygge deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres viden om, forståelse af og holdninger til egen kultur, andre kulturer samt menneskers samspil med naturen. Undervisningen skal give eleverne mulighed for overblik over og fordybelse i historiske kundskabsområder og styrke deres indsigt i kontinuitet og forandring.

Trinmål for faget værksted efter 3.kl.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- fortælle om familie, slægt og fællesskaber og berette om episoder, der har haft betydning for familiens liv
- fortælle om spor fra fortiden i lokalområdet og gengive dem i tegning og dramaform
- kende til hverdagen i andre kulturer.

- gengive historiske fortællinger fra dansk historie
- etablere en tidsfrise og relatere den til egen livsverden.

- fortælle om sammenhænge mellem materielle kår og hverdagsliv
- opsøge viden om fortiden i forskellige typer medier.

- sortere og navngive materialer og stoffer fra dagligdagen efter egne kriterier og enkle givne kriterier, herunder form, farve, funktion og anvendelse
 - undersøge ændringer af stoffer og materialer fra dagligdagen, herunder is, der smelter, vand, der fryser, vand, der fordamper og sukker, der opløses
 - undersøge hverdagsfænomener, herunder farver, lys og lyd
 - beskrive udvalgte dyr og planter fra nærområdet, kende deres navne og kunne henføre dem til grupper
 - kende udvalgte planters og dyrs livscyklus gennem året
 - kunne beskrive en plante ved rod, stængel, blad og blomst
 - kende naturområder, hvor navngivne planter og dyr lever
 - kende menneskets sanser og enkle regler for sundhed
 - kunne forbinde de forskellige årstider med vigtige begivenheder i naturen
 - undersøge enkle forhold vedrørende vejret, herunder temperatur og nedbør
 - beskrive vigtige funktioner og steder i lokalområdet: hvor vi bor, hvor vi handler, hvordan vi kommer rundt, hvor vi arbejder, og hvor der er natur
 - kende enkle kort, enkle signaturer og verdenshjørnerne.
- kende til kategorier af dyr, herunder vilde dyr, husdyr, kæledyr, fortidsdyr og fantasidyr
 - fortælle om, hvordan dyr præsenteres i medier og reklamer
 - kende udvalgte dyr og planter fra andre verdensdele
 - kende udvalgte dyr og planter fra forskellige naturområder
 - kende udvalgte eksempler på menneskers levevilkår i andre dele af verden
 - kende signaturer for land, sø, hav og bjerg ved brug af atlas og kort
 - fortælle om årstider, sol og måne samt ændringer i længde på dag og nat.
- tage hensyn til planter, dyr og natur og vise det gennem egen adfærd ved ikke at kaste affald i naturen, og når der holdes smådyr i fangenskab
 - give eksempler på ressourcer, der indgår i dagligdagen, herunder vand, fødevarer, elektricitet og affald.

Trin og slutmål for faget værksted efter 7.kl.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive, sortere og anvende viden om materialer og stoffer og deres forskellige egenskaber samt det levende og det ikke levende
 - beskrive planter og dyr samt forklare deres funktioner, livsbetingelser og samspil med omgivelserne
 - beskrive vigtige kropsfunktioner og væsentlige faktorer, der påvirker disse, samt anvende viden om forhold, der har betydning for menneskets sundhed
 - gøre rede for fænomener, der knytter sig til vejret og årstiderne
 - kende og beskrive lokalområdet, bl.a. ved brug af kort og kunne anvende viden herom i andre sammenhænge.
- finde ligheder og forskelle mellem levevilkår og livsbetingelser for planter, dyr og mennesker i det nære og det fjerne
 - forholde sig kritisk til informationer om naturfaglige forhold fra medierne

- redegøre for dyr, planter og menneskers levevilkår og indbyrdes samspil forskellige steder på Jorden
 - anskue fordelingen af land og hav, landskaber, klimazoner og plantebælter som regionale og globale mønstre
 - beskrive og sammenligne vigtige regioner og lande i vores egen og andre verdensdele
 - sammenholde indsigt i solsystemets opbygning og Jordens bevægelser med fænomener, de selv har oplevet
 - anvende hovedtræk af Jordens og livets udvikling til belysning af naturens mangfoldighed.
-
- færdes i naturen på en hensigtsmæssig og hensynsfuld måde
 - kende til forskellige natursyn og beskrive eksempler på naturanvendelse og naturbevarelse samt interesseudsættninger knyttet hertil
 - kende begrebet bæredygtighed og kunne redegøre for eksempler på, at menneskets forbrug af ressourcer og anvendelse af teknologi påvirker kredsløb i naturen og vurdere, hvilke konsekvenser det har for planter, dyr og mennesker
 - kende træk af teknologiens historie og anvendelse samt følgevirkninger for planter, dyr og mennesker
 - vurdere eksempler på miljøproblemer lokalt og globalt på baggrund af egen indsigt.
-
- formulere relevante spørgsmål, opstille hypoteser og modeller som grundlag for både praktiske og teoretiske undersøgelser
 - planlægge, designe og gennemføre iagttagelser, undersøgelser og eksperimenter
 - vælge og anvende udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven samt organisere forløbet, når det foregår individuelt eller i grupper
 - ordne og vurdere data
 - konkludere ud fra iagttagelser, undersøgelser, datasøgning, dataopsamling, faglig læsning og interview både på skolens område og uden for dette
 - formidle resultater af egne og andres data på flere forskellige måder
 - formidle fagligt stof, modeller og teorier med relevant fagsprog
 - forholde sig kritisk til informationer på nettet.
-
- fortælle om magtforholdet mellem konge og kirke i Danmark
 - fortælle om mødet mellem europæerne og andre folk og forklare magtforholdene
 - kunne påvise udenlandsk indflydelse på udviklingen i Danmark på erhvervsmæssige og kulturelle områder
 - gengive eksempler på dansk indflydelse i udlandet og karakterisere mødet mellem dansk og fremmed kultur
 - fortælle om kendte danske kvinder og mænd og vurdere, om deres indsats kan spores i dag
 - beskrive samspillet mellem den enkelte, grupper og det nationale fællesskab i et udviklingsperspektiv.
-
- beskrive, hvorledes Danmarks historie indgår i samspil med verden udenfor
 - kende betegnelser for tidsepoker og kunne placere dem i en absolut kronologisk sammenhæng.
-
- formulere enkle historiske problemstillinger og diskutere forskellige tolkninger af fortiden
 - anvende kildekritiske begreber og diskutere, med hvilken sikkerhed fortiden kan beskrives

- selv formulere historiske fortællinger og selv etablere historiske scenarier på baggrund af erhvervet viden.

Læseplan

Første forløb (0. til 3.kl.):

- Forhistorisk- og oldtid.
- Historien i lokalsamfundet
- Familie og slægt
- Bykort i lokalsamfundet og Danmarks geografi
- Lokalsamfundets biotoper
- Danmarks dyr
- Kroppen og sanserne
- Enkle forhold vedrørende vejret
- Årstiders kendetegn
- Krop og kost
- Folkeslag og nationaliteter

Andet forløb (4. til 7. kl.):

- Middelalderen
- Kongemagt, kirke, landbrug og industri
- Nordens og Europas historie
- Kortlære
- Opdagelsesrejser og erobringstogter
- Seksualoplysning – krop, pubertet
- Politiske ideologier og styreformer
- Kolonitiden
- Klimabælter
- Verdensdele og deres folk
- Kortlære
- Råstoffer
- Jordens opbygning
- Globale vandkredsløb
- Astronomi
- Plantekendskab og fotosyntese
- Livsbetingelser for forskellige levende organismer
- Jordens og livets udvikling
- Verdens dyr
- Rusmidler og kriminalitet
- Miljø og energilære